

כל הגט פרק שלישי גיטין

לב.

עין משפט גזר מצוה

א א מיי פין מהל גיטין הלכה טו ו[הלכה י"ז] סגנו עשין ו טו[ע"פ א"ע ס"י קמח ס"ע ט:]
 ב ב מיי שם טו[ע"פ שם ס"ע ט:]
 ג ג מיי שם טו[ע"פ שם ס"ע ט:]
 ד ד מיי שם הלכ"ב ו[הלכ"ב] טו[ע"פ שם ס"ע ט:]
 ה ה מיי פ"ד מהל ויכיה הל"א סגנו עשין פ"ד טו[ע"פ ח"מ ס"י מנה ס"ע י ויכיה וע"ש:

השולח, גט שנתתי לך במל הוא. ^א לרבי דלמך ^ב בטלו ^ג מצוטל נקט הגיע בשליח אורחא דמלתא דלא מותר לטעלו ורגיל הוא לטעלו אבל בפני ז"ד שלא בפני השליח אסור לטעלו ומדכזבן משום תקנת ר"ג ועוד נקט הגיע בשליח להשתא אינן לרין בית דין אי נמי היא גופה אמתא לאשמעי' דלא אמרינן לטעורה קא מיכוין כדאמרינן גמרא ולא לומר דדוקא כפי האי גוונא בטל: **ו** ר"א אמרינן לצעורה קא מיכוין, ואת"ל פשיטא שהוא בטל היאך היה לנו לומר שאינו בטל והוא עומד וזוה"ל וי"ל דהוה אמינא כיון שאינו מציא עדים על כך אי"כ אינו רואה לטעלו אי"כ הוה מיישנין להחמיר משום דלמא לטעורה קא מיכוין קמ"ל דלא מיישנין: **א** יתרו דלא טרח אדעתא לצעורה. משמע דקיים אלל אשתו לא הוה ממילא אלל טעירחא ^ה ותימה דלמאי לא נקט רבותא טפי נודמן אלל אשתו ממילא או שלוחו דלא אמרינן לטעורה קא מיכוין דתימה הוא לומר שאז אינן מועיל ציטול ^ו: **ב** מהו דתימא איגלאי מילתא במפרע דבבבלי במיליה קב"ל. ^ז ורצא דלמך לקמן (דף נ"ה) דגלוי דעתא בגיטא מלתא היא היינו שנודע קודם שהגיע גט לידה אבל אם לא נודע אורחו גילוי דעתא עד אחר שהגיע לידה לאו כלום הוא כגון דהוה רהיט צמר שליח לטעוליה וסבר שליח דהא דרהיט צמריה דבעי למימר אשור הב לה כדלמך לקמן (שם) וכי מצטל ליה אחר שגט לידה לפי שסבור שעדיין הוא ציד השליח ולא צא לידה אגלאי מילתא למפרע ולצטולי הוה רהיט קמ"ל ממני' דלאו כלום הוא וטעמא משום דצאומה שעה שהוא רך לא נודע דעתו לא לשליח ולא לנשג ולא לצ"ד והוה להו דצרים שצנצ דלינן דצרים אע"פ שנאמן לומר כך היה צנצי ואף ע"ג דצעלמא גבי ההוא דזבין אדעתא למיסק לארץ ישראל (קדושין דף ע"ט: ז) צינן הוא דלא הוה דצרים כיון שלא חשש לפרש ^א רואה הוא שיתקיים הדבר צלל ענין אלל כאן עושה כל מה שיכול לעשות ^ב מ"מ עשאוהו כדצרים שצנצ ואין להקשות שתי

שופתא. ^א בית די: **קופינא**. ^ב חמור שצרכא המרא שקורין פשוט"ר ועל שם שדמוק צינן שני לדי חמור קרי ליה צינן אחים שמוציקין: **סיכפא** **דפנפא**. יתד שצדופין: **רפיא**. שממייבש מחמת החום ורפיה: **קניא** **צנופפא**. קנה הארוג כצפיפה: **רפיא**. כמו יפריא:

הדרן עלך כל הגט

השולח. והגיע. והשיג: אינו יכול לטעלו. צראשונה. לא היה מצטלו בפני השליח ולא בפני האשה אלל במקום שהיה עומד היה מצטלו בפני שלשה: מפני טיקון העולם. שהשליח שאינו יודע דכד מוליכו לה והיא ניסת צו: גמ' הגיעו. הו משמע שדקדק אחריו והשיגו: ואפילו מנילא. שנשתתה שליח צדק והיה לו לזה דרך לשם ורצחו ואפ"ה בטל: ולא אמרינן. אין צדעתו לטעלו אלל לטעורה צעלמא חדש או חדשים שאם היה צדעתו לטעלו היה רודף אחריו לטעול: שלוחא דקמא. דלמרינן ליה לא עדיפת מיניה: אינהו הוא דלא טרח. כי צטליה הוא צעמנו בטל וליכא למימר לטעורה מיכוין דלא הוה מטרח בפשיה משום לטעורה: אלל שליח. כי שלח שליח לטעל אמרינן לטעורה מיכוין ומשום טעירחא דשליח אחרון לא איכפת ליה: בטל הוא. משמע בטל יהא וכן אי אפשר צו: פסול הוא. לא משמע דליהו מצטל ליה אלל מוציא עליו שם פסול והא ליכא: לא אמר כלום. וזכה זה על כרחו ואם יש לו צעל חוב גובה אומה צצצילו לפי שכל הלשונות הללו לשון עמיד הן והואיל וקבלה אינו יכול לחזור צו: בטל הוא. משמע בטל היה מקודם שקיבלתי הודאת צעל דין כמאה עדים דמי והרי אמר שלח וזה צו וחזרת לנומן והכי מני מילא לקמן בפירקין (דף מ: ז) כחצתי ונתתי שדה פלונית לפלוני והוא אומר לא כתב ונתן לי הודאת צעל דין כמאה עדים והאי נמי דלמך בטל היה מקודם לכן נאמן: שתי

(א) קדושין נ"ג. (ב) צ"ב קל: כרימות כד. ונ"ו ח"מ' מנחות נ"ז: ד"ה ואח"כ דלמרי מצבו דזה מסוגיות הפוסות. (ג) כתי"ל א"ע. (ד) נ"ע רש"י שבת קכ: ד"ה שופתא וצ"ל מה: ד"ה שופתא. (ה) נ"ע רש"י צ"ק ס: ד"ה מוס' קופינא. (ו) צדפ"ר ד"ה ונ"ו רש"י. (ז) ונ"ע ח"מ צ"ב קל. (ח) כ"ל מנחות כ"י ג"ס סוף דבניהס. (ט) חן הוא כחום: ר"ד לפניו וכן הוא כדכתיב גרסו בכרימות.



הגהות הב"ח

(א) מנחה צ"ד במקום אחר: גמ' בעובלת היא מיטבל:



לעזי רש"י

פרש"י. מנחה.



מוסף רש"י

שופתא. לשון אחיה (נ"ז ב"ח).

הדרן עלך כל הגט והגיע בשליח. רבותא אשמעינן אע"פ שלל ילא אחריו לשם קר, אלל שפוט צו ואמ"ל הוה נטל, אלל אחרין לטעור צעלמא א"ל מנין (קדושין ט"ז). בראשונה היה עושה ב"ד כ"י. ולא היה מקבל לה (בבב"ב צ). מקבל מתנה. שטר מתנה קרקע, שאמרו המקבל לאחר שגט שטר המתנה ליה. ה"ג מיטבל מצוטל אי אפשר צה לא אמר כלום, בטלה היא אינה מתנה דבריו קיימן, ה"ג לה צעלמא גמ' וטעמא דפשיטא דמטל דמטל מצוטל אי אפשר צה להבא משמע הוא כפר קבלה לפיכך לא אמר כלום, ואם יש עליו צעל חוב גובה אומה היינו (כרייתות כ"ד).



פסקי ר"ד

השולח גט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קדם אצל אשתו או ששלח אצלה [לשון] ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משיגעו גט לידה אינו יכול לטעלו: ותיב בטל הוא אי אפשר בו דבריו קיימן. פי' משמע לשתות אלו לשון בטל. פסול הוא אינו גט לא אמר כלום פי' משמע שמוציא עליו לעו שהוא גט פסול והרי אנו רואים שהוא כשר מ"ה לא אמר כלום אבל אם אמר פסול יהיה לא יהיה גט הרי הכי נמי הדיו לשון ביטול והגט בטל:

מוסף תוספות

א. לר"ג דאמר דאם ביטלו אינו מבטל ינחה דבקט והגיע בשליח. מוס' הלכ"ס. ב. נמי. מוס' הלכ"ס. ג. שלא בפני השליח והאשה. רש"י. ד. מה צריך להשמיענו זה. מוס' הלכ"ס. ה. שהוא מבטל. מוס' הלכ"ס. ו. אפי' יש עדים ס"א. מוס' הלכ"ס. ז. אנו נתן לה נחוש מיהא לפסלה מן הכהונה בגט זה וא"נ פשטה ידה וקבלה קידושין מאחר תהא צריכה גט משני. רש"י. ח. לילך אליה. מוס' הלכ"ס. ט. דלא גרע מילא ידיתה משליחותיה דשליח אע"פ דמטרת ליה. ר"ן. ועי' מוס' הלכ"ס וצ"ד שמתקיים. י. לנו גילוי דעתו. מוס' הלכ"ס. יא. שהוא היה יכול לפרש, וכיון דלא מפרש. מוס' הלכ"ס. יב. כיון גלות דברים שבלבו ונאנס ולא היה יכול. מוס' הלכ"ס. יג. אלא אע"פ דידיע' אינו בלבו דעת אחרת אין שייך הולכים אחר דברים שבלבו. מוס' הלכ"ס. יד. וא"ל לנרס הבא כי התם דהא פריך אלא בטל מעיקרא משמע. פי' ולכן בטלה היא דבריו קיימן שהרי בטלה היא קודם לכן, אבל אי גרסי' לא אמר כלום הכי דייק דמעיקרא משמע. מוס' הלכ"ס. טו. כלומר, והיאך אמרת דכל המחזיק בה וזה וכו' וכיון דדייק לישנא דדבריו קיימן משמע דבבי' אפשי בה גרסי' התם דבריו קיימן. רמנו קרקע. טז. והו"ל למימר למימרא דבטל וא"א בה לדיבטל משמע, ולא היה יכול לתרוץ דאי אפשי ב' לשתות משמע כדמרתין על בטל הוא. וי"ל דלכך לא הקשה מאי אפשי. מוס' הלכ"ס. יז. דאחר שבאתה לידו אינו נאמן לומר שלא קבלה מעיקרא כיון לזכות בה. רש"י. יח. יהיה דבריו קיימן. מוס' הלכ"ס.

היה לנו לומר שאינו בטל והוא עומד וזוה"ל וי"ל דהוה אמינא כיון שאינו מציא עדים על כך אי"כ אינו רואה לטעלו אי"כ הוה מיישנין להחמיר משום דלמא לטעורה קא מיכוין קמ"ל דלא מיישנין: **א** יתרו דלא טרח אדעתא לצעורה. משמע דקיים אלל אשתו לא הוה ממילא אלל טעירחא ^ה ותימה דלמאי לא נקט רבותא טפי נודמן אלל אשתו ממילא או שלוחו דלא אמרינן לטעורה קא מיכוין דתימה הוא לומר שאז אינן מועיל ציטול ^ו: **ב** מהו דתימא איגלאי מילתא במפרע דבבבלי במיליה קב"ל. ^ז ורצא דלמך לקמן (דף נ"ה) דגלוי דעתא בגיטא מלתא היא היינו שנודע קודם שהגיע גט לידה אבל אם לא נודע אורחו גילוי דעתא עד אחר שהגיע לידה לאו כלום הוא כגון דהוה רהיט צמר שליח לטעוליה וסבר שליח דהא דרהיט צמריה דבעי למימר אשור הב לה כדלמך לקמן (שם) וכי מצטל ליה אחר שגט לידה לפי שסבור שעדיין הוא ציד השליח ולא צא לידה אגלאי מילתא למפרע ולצטולי הוה רהיט קמ"ל ממני' דלאו כלום הוא וטעמא משום דצאומה שעה שהוא רך לא נודע דעתו לא לשליח ולא לנשג ולא לצ"ד והוה להו דצרים שצנצ דלינן דצרים אע"פ שנאמן לומר כך היה צנצי ואף ע"ג דצעלמא גבי ההוא דזבין אדעתא למיסק לארץ ישראל (קדושין דף ע"ט: ז) צינן הוא דלא הוה דצרים כיון שלא חשש לפרש ^א רואה הוא שיתקיים הדבר צלל ענין אלל כאן עושה כל מה שיכול לעשות ^ב מ"מ עשאוהו כדצרים שצנצ ואין להקשות שתי

שופתא בדמרא רפיא רב יוסף אמר

אפילו סיכתא בדפנא רפיא רב אחא בר יעקב אמר אפילו קניא בכופתא רפיא:

הדרן עלך כל הגט

השולח ^א גמ' לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קודם אצל אשתו או ששלח אצלה שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גט לידה שוב אינו יכול לטעלו בראשונה היה עושה ב"ד ^ב ממקום אחר ומבטלו בהתקין רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושיין בן מפני טיקון העולם: **ג** מ' הגיעו לא קתני אלא הגיע ואפ"י ממוילא ולא אמרינן לצעורה הוא דקא מיכוין או ששלח אחריו שליח ל"ל מהו דתימא לא אלימא שליחותיה דבתרא משליחותיה דקמא דלבטליה קמ"ל קדם הוא אצל אשתו למה לי מהו דתימא כי לא אמרינן לצעורה קא מיכוין ה"מ לשליח אבל לדידה ודאי לצעורה קא מיכוין קמ"ל או ששלח אצלה שליח למה לי מהו דתימא איהו הוא דלא טרח אדעתא לצעורה אבל שליח דלא איכפת ליה כי טרח ודאי לצעורה קא מיכוין קמ"ל אם משהגיע גט לידה אינו יכול לטעלו פשיטא מהו דתימא איגלאי מלתא למפרע דבבבלי בטליה קמ"ל: **ת** ר' יבטל הוא אי אפשר בו דבריו קיימין פסול הוא אינו גט לא אמר כלום למימרא דבטל לישנא דלבטל משמע והאמר רבה בר אבוי אמר רב ששת ואמרי לה אמר רבה בר אבוי המקבל מתנה שאמר לאחר שבאתה מתנה לידו מתנה זו מבוטלת ^א תיבטל אי אפשרי בה לא אמר כלום בטלה היא אינה בטל מעיקרא משמע אמר אבוי בטל

היה לנו לומר שאינו בטל והוא עומד וזוה"ל וי"ל דהוה אמינא כיון שאינו מציא עדים על כך אי"כ אינו רואה לטעלו אי"כ הוה מיישנין להחמיר משום דלמא לטעורה קא מיכוין קמ"ל דלא מיישנין: **א** יתרו דלא טרח אדעתא לצעורה. משמע דקיים אלל אשתו לא הוה ממילא אלל טעירחא ^ה ותימה דלמאי לא נקט רבותא טפי נודמן אלל אשתו ממילא או שלוחו דלא אמרינן לטעורה קא מיכוין דתימה הוא לומר שאז אינן מועיל ציטול ^ו: **ב** מהו דתימא איגלאי מילתא במפרע דבבבלי במיליה קב"ל. ^ז ורצא דלמך לקמן (דף נ"ה) דגלוי דעתא בגיטא מלתא היא היינו שנודע קודם שהגיע גט לידה אבל אם לא נודע אורחו גילוי דעתא עד אחר שהגיע לידה לאו כלום הוא כגון דהוה רהיט צמר שליח לטעוליה וסבר שליח דהא דרהיט צמריה דבעי למימר אשור הב לה כדלמך לקמן (שם) וכי מצטל ליה אחר שגט לידה לפי שסבור שעדיין הוא ציד השליח ולא צא לידה אגלאי מילתא למפרע ולצטולי הוה רהיט קמ"ל ממני' דלאו כלום הוא וטעמא משום דצאומה שעה שהוא רך לא נודע דעתו לא לשליח ולא לנשג ולא לצ"ד והוה להו דצרים שצנצ דלינן דצרים אע"פ שנאמן לומר כך היה צנצי ואף ע"ג דצעלמא גבי ההוא דזבין אדעתא למיסק לארץ ישראל (קדושין דף ע"ט: ז) צינן הוא דלא הוה דצרים כיון שלא חשש לפרש ^א רואה הוא שיתקיים הדבר צלל ענין אלל כאן עושה כל מה שיכול לעשות ^ב מ"מ עשאוהו כדצרים שצנצ ואין להקשות שתי

דמי איכא מידי דמלדאורייתא לא הו גט ומדכזבן הוה גט דכיון שקלט דומה לדברים שצנצ לא חשיבא עקירת דבר מן התורה ועדיפא מינה אמרינן בצטול שלא צ"ד צלל ידיעת שליח ואשה דמשמע פשט הלכה דלא הו צטול ונ"ע כי שמא צטול שלא צ"ד אינו מועיל להקל אלל יועיל להחמיר ועוד נראה לר"י כי דברים שצנצ אינן דברים אפשי היכא דקיי"ל שגאנס מלפרסם כמו שרואה להוכיח צ"ב דקדושין (דף טז) דצרים שצנצ אינן דברים ^א וכופין אורחו עד שיאמר רואה אני דגט ודכפיה ^ב ולא מהני דברים שצנצ להיות דברים אלל היכא שצנצ גילוי דעתו יש לנו לדעת דעתו מעצמנו: **והאמר** רבה בר אבוי א"ר ששת ואמרי לה רבה בר אבוי בוי. ול"ג רבה בר אבוי א"ר ששת דרבה בר אבוי היה רבו של רב נחמן ורב נחמן חזירו של רב ששת: **מבבולת** היא תיבטל אי אפשרי בה לא אמר כלום. שמה דצפרק דכרימות (דף מ"ה). גרסי' אפכא מצוטלת היא צצנצל אי אפשרי בה דבריו קיימים צטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום ^א ואי אפשר למיגרם התם כדלמך דהתם פריך מינה אדריש לניש דלמך מתנה למתרו והאם הלא אי אפשרי בה כל הקודם צה זכה ורב ששת קאמר דאי אפשרי צה דבריו קיימים מאי לאו דבריו קיימים והדרה למרה ^ב ומיהו לספרים ^ג דגרסי' התם והכא אי אפשרי צה צטלה היא אינה מתנה דבריו קיימים אתי שפיר והא דלא מקשה מאי אפשרי צה כמו שמקשה אצטלה ^ד משום שפוטו לו דהאי דבריו קיימים צאי אפשרי צה היינו משום דהו לשון הפקר כדמתוך ככרימות לריש לקיש ומיהו גירסא זו אינה כדכזבן דר"י אומר שיש ליישב כאן גירסא דכרימות ודייק דצטל מעיקרא משמע מדקתני צטלה היא אינה מתנה לא אמר כלום דאי ליצטל משמע להבא א"כ היו דבריו קיימין והו הפקר וכל המחזיק בה זכה אלל השתא דמעיקרא משמע הרי הוא כאומר על כל מתנות שאדם נותן לחצרו וזכה צהן שאינן מתנות דכאן נמי וזכה צהו ולכך לא אמר כלום ^א והאי דקאמר שתי לשונות משמע ולישנא דמהני לאו דמהני דבריו צמתנות קאמר ^ב אלל דמהני היינו לשון הטוב לו צטול לו שיתצטל הגט וטוב לו שלא יצטטל המתנה והא דמשמע צריש פי' האומנים (צ"מ דף ע"ו) דחשיב עליו לצעל מה שממנה הגט לחול לדמרינן צשלמא אי איתמר אפכא התקבל לי גיטי ואשתך אמרה הבא לי גיטי והוא